

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania B. C.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.
o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 17 marca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 30 października 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z 30 października 2014 r. oddalił apelację skarżącej wnioskodawczyni B. C. od wyroku Sądu Okręgowego w L. z 25 kwietnia 2014 r., którym oddalono jej odwołanie od decyzji pozwanego odmawiającej jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Przyczyną odmowy był brak niezdolności do pracy. W sprawie opiniowali biegli z zakresu wszystkich wiodących schorzeń. Biegli jednoznacznie wypowiedzieli się, że schorzenia nie powodują niezdolności do pracy. Sąd opinie biegłych uznał za miarodajne. W sprawie brak było podstaw do ustalenia niezdolności do pracy w rozumieniu art. 12 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

Skargę kasacyjną oparto na podstawie kasacyjnej z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. Zarzucono naruszenie art. 233 § 1 w związku z art. 382 k.p.c. i art. 386 § 1 k.p.c. oraz art. 227 w związku z art. 286 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarga ma być oczywiście uzasadniona ponieważ „w toku postępowania zarówno pierwszo, a następnie drugoinstancyjnego i podejmowanych czynności decyzyjnych, związanych z wydaniem zaskarżonego wyroku nie została w pełni zrealizowana funkcja rozpoznawcza Sądu. Niezdolność do pracy wywołana skutkami chorób, jak również stwierdzonym upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym wymagają szczegółowego wyjaśnienia oraz zbadania nie tylko w oparciu o dowody z opinii biegłych wywołanych z urzędu przez sąd I instancji i przyznane przez Sąd II instancji, ale także a może przede wszystkim w oparciu o zebraną dokumentację, szczegółowe przesłuchanie skarżącej w charakterze strony, przesłuchanie świadków w szczególności jej treści (teścia), który sprawuje nad nią opiekę, wezwanie i przesłuchanie biegłych celem uszczegółowienia wydanych przez nich bardzo lakonicznych opinii w przedmiotowej sprawie, a tym samym możliwością wykazania spełnienia przez skarżącą warunków skutkujących przyznaniem na jej rzecz prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy”. W uzupełnieniu podano, że „zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza przepisy postępowania, tj. art. 233 § 1 w związku z art. 382 k.p.c., art. 386 § 1 k.p.c. oraz art. 227 w związku z art. 286 k.p.c. Sąd II instancji nie oparł swojego rozstrzygnięcia na wszechstronnym rozważeniu zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności pominął dokumenty złożone przez Skarżącą, tj. świadectwa szkolne wskazujące na jej upośledzenie od wczesnych lat młodzieńczych, świadectwa pracy wskazujące na pracę w warunkach szkodliwych czy opinię psychologiczną z 26 lutego 2014 r., całkowicie pominięty został fakt nieporadności Skarżącej, jak również Sąd nie wezwał na termin rozprawy biegłych, celem ustosunkowania się do złożonych w sprawie dokumentów, w następstwie czego dokonał niewyczerpujących ustaleń (...). Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowody oczywistym jest, że Skarżąca spełniała wszystkie przesłanki określone w art. 57 ust. 1 ustawy z 15 października 2013 r. o emeryturach i rentach z FUS do przyznania jej prawa do świadczenia, tym samym należy uznać, iż Sąd II instancji oddalając apelację dopuścił się naruszenia wskazanych przepisów postępowania, co w rezultacie spowodowało naruszenie ogólnej, niekwestionowanej i jednolitej reguły wyrażonej

w art. 57 ust. 1 ww. ustawy, a wskazującej na to, iż osobie spełniającej przesłanki w nim określone, powinna być przyznana renta z tytułu niezdolności do pracy”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podstawa wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest zasadna i dlatego nie został uwzględniony.

Podstawa przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie spełnia się z następujących przyczyn.

Na etapie przedsądu nie ocenia się podstaw kasacyjnych lecz tylko podstawę przedsądu. Chodzi o to, że wniosek ogranicza się zasadniczo tylko do zarzutów procesowych (tak samo jak podstawa kasacyjna). Nie jest to wystarczające do stwierdzenia oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Zarzuty procesowe rozpoznawane są przez pryzmat wpływu na wynik sprawy. Taki warunek odnosi się do zarzutów procesowych podstawy kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), zatem tym bardziej do podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jako że chodzi aż o oczywistą wadliwość rozstrzygnięcia (zasadność skargi). Jednak o wyniku sprawy decyduje prawo materialne, gdyż to ono wyznacza jakie postępowanie w sprawie było konieczne dla co najmniej dostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności a także czy dowód obejmuje fakty mające istotne znaczenie w sprawie (art. 217 i 227 k.p.c.). Rzecz w tym, że chodzi o prawne a nie o potoczne pojęcie niezdolności do pracy. Wniosek a nawet podstawa kasacyjna całkowicie pomija prawo materialne. W tym przypadku art. 12 i 13 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS. Przepisy te stanowią punkt odniesienia dla ustaleń faktycznych i ocen prawnych dla pozwanego, biegłych i ostatecznie Sądu. Wszak nie każdy gorszy stan zdrowia uzasadnia ustalenie i stwierdzenie niezdolności do pracy jako przesłanki prawa do renty. Znaczenie ma dopiero utrata zdolności do pracy aż w znacznym stopniu (art. 12 ust. 3 ustawy co do częściowej niezdolności do pracy). Utrata zdolności do pracy w mniejszym stopniu nie uzasadnia prawa do renty. Decydują ponadto kwalifikacje i dalsze przesłanki niezdolności do pracy (art. 12 i 13 ustawy). Same zarzuty procesowe nie wystarczają do stwierdzenia, że skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli nie zarzuca się naruszenia prawa

materialnego. Wprawdzie w uzupełnieniu wniosku wskazano na przepis art. 57 ust. 1 ustawy „z dnia 15 października 2013 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych...” (podano błędną datę ustawy), to jednak sam przepis art. 57 ust. 1 nie zmienia powyższej oceny, gdyż określa tylko warunki prawa do renty. Tu zaś chodzi o samodzielną definicję niezdolności do pracy, jej przesłanki i kryteria (art. 12 i 13 ustawy). Mankament ten zwalnia z dalszych ocen, gdyż tak jak wskazano zarzuty procesowe dotyczą ustaleń stanu faktycznego i mają znaczenie tylko ze względu na zastosowanie prawa materialnego w konkretnym sporze. To prawo materialne decyduje co i w jakim zakresie wymaga ustalenia w sprawie. Sąd nie przeprowadza każdego dowodu. Przeciwnie sąd pomija twierdzenia i dowody, jeżeli są powoływane jedynie dla zwłoki lub okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione (art. 217 § 3 k.p.c.).

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).